

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

ОРГАНЪ НА КУЛТУРНО-ПРОСВѢТНОТО ИКОНОМ. Д-ВО ВАРНЕН. КОРЕНЯКЪ

Годишен абонаментъ 25 лева

Излиза двуседмично

Редакция и администрация въ клуба
Варна, 6-й Септември № 29.Обявления се приематъ
по споразумение

ОБИЧЪ КЪМЪ МОРЕТО

На това мѣсто загатнахме, че семейството е първоначалното и важно училище, въ което младежътъ добива своето добро или лошо възпитание. Въ семейството личниятъ примѣръ, особено, на родителитѣ има голѣмо значение за образование характера на младежа, за неговото възпитание. Не по-малко влияние има и училището, гдето младежътъ получава здраво образование, здрави познания и при особено, умѣло ръководене добива и добро възпитание, като продължение на семейното или като се изкоренятъ лошитѣ пороци, насаждатъ се въ душевния миръ на младежа здрави сѣмена на добродетел, на родолюбие. Младежътъ, въоръженъ съ тѣзи нравствени качества, излиза отъ училището въ живота, за да си пробие пѣтъ за съществуване.

Държавата, действително, полага голѣми грижи за възпитанието и образованието на подрастващото поколение и съ това се стреми да създаде мощни по тѣло, духъ и познания бжещи граждани, които да бждатъ не само полезни за себе си, за близкитѣ си, за обществото, но и за нея. Въ училищата, особено на крайдунавскитѣ градове, както и на приморскитѣ, чувствува се една празнота, която се отнася до морското възпитание, т. е. да се вдъхне въ душата на младежа чувството на **обичъ къмъ морето**, тази належаща и необходима грижа на държавата за морското възпитание на младежа трѣбва да се постави въ образователната дейностъ на училището, но това се обуславя отъ предпоставката, че семейното възпитание е упражнило влияние върху младежа въ тази посока и е вдъхнало въ душата му обичъ къмъ морето. Тази трудна задача се пада особено на майката, тъй като тя има по-силно и по-голѣмо влияние върху младежа, при огледъ, че домътъ е царство на жената. Преди всичко, майката дава примѣръ на младежа, като добра, благоразумна и добродетелна възпитателка. Тя върши своята благородна работа безшумно съ трудъ, съ постоянство, като истинска майка, вдъхновена отъ майчина, свещена любовъ къмъ младежа. Ето защо на нея се пада тежката задача да вдъхне въ душевния миръ на младежа пламенното чувство на обичъ къмъ

морето, което се шири величествено предъ нейнитѣ взори, което горещитѣ слънчеви лъчи страстно цѣлуватъ, което зефирътъ гали по тихия ликъ, което съ вълнитѣ си, като балкани, говори за вѣчността!

Майката, като чувствителна натура, вдъхновява се отъ съзерцанието на синьото морско пространство и чувствува възторгъ, отрада, бодростъ, радостъ въ гърдитѣ си! Предъ подобна възхитителна и очарователна гледка отъ разкошния и красивия брѣгъ, нима майката не изпитва дълбоко това чувство на обичъ къмъ морето, и нима тя съ личния си примѣръ и съ словото не внушава на крехката душа на младежа това майчино чувство? Не се съмняваме, защото тя изпълнява съвестно длъжността си като майка. Ако младежътъ добива това морско възпитание още въ семейството, то налага се, щото училището да продължи това възпитание, като държи беседи за морето като срѣдство за сближение на народитѣ, като носителъ и разпространителъ на култура, на блага и други съкровища, за красотата и величието на морето и пр. Нека се устроятъ морски спортове, състезания, които ще закалятъ духа на младежа и ще възпламенятъ въ гърдитѣ му мощно чувството на обичъ къмъ морето. Намираме за умѣстно да приведемъ нѣкои мисли на поети за морето. Нѣмскиятъ поетъ Хайне, въ труда си „Мисли“, казва: „Обичамъ морето като душата си. Нѣкой пѣтъ ми се вижда, че морето е моята душа. До дълбока нощъ съмъ стоялъ до морето и чувамъ гласъ повелителенъ, защото морето знае всичко: звездитѣ въ нощна доба шепнатъ нему най-съкровения тайни на небето, въ дълбочината му сж потънали държави, то се прислушва по всичкитѣ брѣгове съ хиляди любопитни вълни—уши, и рѣкитѣ, бѣгащи къмъ него, принасятъ му всички слухове отъ дълбочината на страната“.

Английскиятъ поетъ Байронъ, въ поемата „Чайлдъ Хъролдъ“, въ пѣсень IV, отъ стихъ 168 до края, възпѣва морето и реди:

„Има упоение по морския брѣгъ и музика въ шума на морето, което е величествено, образъ на вѣчността, престолъ на невидимия Творецъ! Обикнахъ те о, море, радостта ми въ време на спортоветъ въ младини

† Георги Ив. Ноевъ

Бившъ дългогодишенъ пом. кметъ следъ дълго боледуване се помина на 24 февруарий т. г. Роденъ въ 1860 г. въ с. Змейово, старозагорско. Той се преселилъ въ града ни презъ руско-турската война, като е напусналъ родното си село, и освободението на България го заварило въ града ни. Като младъ момъкъ, той служилъ като търговски служител при покойния видень варненски гражданинъ Янко Славчевъ. Следъ време почналъ самостоятелна търговия, предприемачество и съ своя трудъ, честностъ, съобщителностъ, благъ характеръ е успѣлъ да пробие пѣтъ въ живота, да добие популярностъ между гражданството, вследствие на което той е стигналъ да бжде избранъ за пом. кметъ въ общината, за дълги години.

Той е вземалъ дейно участие въ благотворителнитѣ дружества, билъ е членъ на В. К. И. Д-во „Варнен-

ски Коренякъ“, помагалъ е постоянно на бедни семейства, които се нуждаели и облекчавалъ е по възможностъ, нещастната имъ съдба.

Съ добритѣ си дѣла, като пом. кметъ, като човѣкъ, оставя име, което ще се помни. Общинската управа, въ присѣствието на кмета г. Мустаковъ въ погребението, отдаде заслужената почитъ къмъ покойния. Присѣствието на много граждани, приятели, познати при изпращане на тѣлнитѣ останки на покойния изтъкна уважението, съ което се ползуваше покойниятъ между гражданитѣ.

Отмина още единъ отъ заслужилитѣ, почтени граждани отъ тоя свѣтъ, и за паметникъ ще служатъ доброто му име и добритѣ му дѣла.

Изказваме на семейството на покойния, на близкитѣ му нашитѣ искрени съболезнования.

Миръ на праха му!

Ж. Ив. Жековъ

ЗАТУРЦИТѢ (6)

Въ 1581 год. Мохамедъ III се поминалъ, който приживе ималъ намѣрение да завладѣе Римъ, Египетъ и пр. На престола встѣпилъ синъ му Баязитъ II (1441—1512), който подкупилъ папата Александъръ VII (Борджия), за да отрови братъ му Джемъ (Зизимо), който е избѣгалъ въ Италия. По нареждане на „Св. Отца“, единъ бръснарь е отрѣзалъ съ бръснаръ въ 1495 г. челюстѣта му. Яничаритѣ, обаче, не били доволни отъ неговитѣ щастливи нашествия и го принудили да се откаже отъ престола въ полза на своя синъ Селимъ I грозни (1512—1520), който е билъ отровенъ отъ своя братъ Ахмедъ. Сжщо и Баязитъ II е билъ отровенъ отъ лейбъ-лѣкаря, еврейнъ. Селимъ I билъ войнственъ султанъ, и завладѣлъ Сирия (1516), Египетъ (1517). Последниятъ халифъ на Египетъ предалъ на султана властѣта и отъ това време той билъ първи турски владѣтелъ, който е съединилъ въ своята особа светската

по твоитѣ гърди бѣ безкрайна, и вълнитѣ ти бѣха за мене на-слава, на които се довъряхахъ, като че бѣхъ твоє чедо, сла-гайки ржката си на гривата имъ, както сега правя.“

Младежътъ, който се е родилъ край Дунава, край Черно море, трѣбва да се чувствува, като чадо на туй море, и който е растналъ, дишалъ животворния зефиръ, вливайки въ гърдитѣ му бодростъ, прѣснина, сила и слушалъ е безспирно рева на бѣлочелнитѣ вълни, не може освенъ да обикне морето, което е носителъ на блага и съкровища, което е надежда, естествена защита, съ помощта на неговия моряшки духъ на родния му край!

Нека всички обикнемъ морето!

властъ, като падишахъ, и духовната, като глава на всички мюсюлмански халифати—халифъ улъ мюсюлманъ. Следъ смъртъта на Селимъ, на престола се възкачилъ Сулейманъ II (1520—1566). Въ това време той изпратилъ посланикъ да поиска отъ Людвигъ II, кралъ на Унгария, воененъ данъкъ, но вмѣсто да получи този данъкъ, той станалъ жертва на заповѣдта на краля, като му отрѣзали главата. Султанътъ, възмутенъ отъ подобно жестоко поведение на унгарския кралъ, обявилъ война и съ стохилдна армия потеглилъ къмъ Унгария. Въ 1526 г. нападналъ Бѣлградъ, съ пристѣпъ го превзелъ и продължилъ похода си срещу унгарцитѣ, които били разбити. Въ 1529 г. заедно съ унгарцитѣ нападналъ Виена, обсадили я, но по липса на продоволствия, турцитѣ били принудени да снематъ обсадата. Въ историческия трудъ на Ф. Саламонъ („Ungarn im Zeitalter der Türkenherrschaft“) срещаме следнитѣ редове: „началното време на господството на турцитѣ въ Унгария следва да се приеме отъ 1526 год., когато Сулейманъ II поразилъ унгарската войска при Могачъ на 26 августъ 1526 год. и окончателно се затвърдило до 1718 г., когато турцитѣ сж били изгонени отъ Унгария отъ самитѣ унгарци. Въ 1541 г. полководецътъ Кара Мустафа предприелъ обсадата на Виена, като е изтеглилъ доста войници отъ гарнизонитѣ, но пакъ безуспѣшно.“

Сулейманъ II билъ наследенъ отъ сина си Селимъ II (1566—1574), който се е предалъ на разкошенъ и разпуснатъ животъ, и внезапно се поминалъ. Той билъ наследенъ отъ Мурадъ III (1574—1594), а последниятъ отъ Мохамедъ III (1595—1603), който обявилъ война на Австрия, но билъ заразенъ отъ чума и умрѣлъ. Наследилъ го Ахмедъ I (1603—1617), който продължилъ войната съ Австрия, но неуспѣшно, и вследствие на това, билъ наследенъ отъ братъ му Мустафа I, но следъ четири месечно султанство, всесилнитѣ яничари го свалили отъ престола и

поставили малолѣтния Османъ II (1618—1622), който сключилъ миръ съ Персія и безуспѣшно е воювалъ съ Австрія и Полша. Могъщата Турція е воювала въ Европа и въ Азия. Яничаритѣ, тѣзи фанатизирани мюсюлмани, не допусkali поражение на османското оржие, и бидейки недоволни отъ тѣзи неуспѣхи, свалили отъ престола Османъ II. Наследилъ го пакъ Мустафа I, но въ 1629 г. билъ убитъ отъ яничаритѣ и племеникътъ му Мурадъ IV (1626—1648) билъ провъзгласенъ за султанъ. Той покрилъ Турція съ слава, като поразилъ персийцитѣ въ Азия, и после победилъ поляцитѣ. Поради употреблението на много пития, умрѣлъ на 31 год. възраст. Братъ му Ибрахимъ (1648—1649) билъ потъналъ въ развратъ, и яничаритѣ свалили го отъ престола, като поставили на престола Мохамедъ IV (1649—1687). Въ 1663 г. турцитѣ пакъ съ 200000 войска обсадили Виена, но християнскитѣ войски предвождани отъ полския кралъ Собйески, нанесли му поражение. Вследствие на този неуспѣхъ, яничаритѣ, считайки мохамеданското оржие за несломимо, се възбунтували и свалили го отъ престола. Дошълъ братъ му Сулейманъ III (1687—1691), който се отдалечилъ въ харема си, а управлението на държавата е предалъ на великия везиръ Ахмедъ Кюприли—Мустафа паша, който сполучилъ да вземе обратно Бѣлградъ. Вследствие смъртта на Сулейманъ III въ 1691 г. дошълъ на престола Ахмедъ II (1691—1703). Турцитѣ били поразени при Зента отъ съюзнитѣ войски на Австрія, Полша и Венеция, предвождани отъ Евгений Савойски и турцитѣ били принудени да сключатъ миръ въ Карловецъ (1699 г.) Яничаритѣ пакъ недоволни били и заставили султана да се откаже отъ престола въ полза братъ му Ахмедъ III (1703—1730). Вследствие подстрекателството на френцитѣ, новиятъ султанъ обявилъ война на Австрія и въ 1716 г. се спусналъ съ голѣма войска въ Унгария, но Евгений Савойски съ съюзни войски се явилъ на среща на турцитѣ и имъ нанесълъ поражение. Великиятъ везиръ Сюлейманъ паша съ 200000 армия се притекълъ на помощъ, но и той билъ разбитъ отъ героичния водачъ Е. Савойски подъ стени на Бѣлградъ (1717). Блистателнитѣ победи на Евгений Савойски принудили султана да сключи миръ съ Австрія въ Пожаревацъ (1718). Въ 1730 г. Ахмедъ III се отказалъ отъ престола по принуда, която била упражнена отъ яничаритѣ. Дошълъ новъ султанъ Махмудъ I (1730—1754), но султанството на последния, както и на много други султани, било кратко, все по принуждение, упражнено по една или друга причина, отъ яничаритѣ. Турцитѣ сж воювали и съ Русия, но за тѣхъ не ще говоримъ, защото не се засѣга Балканския полуостровъ — полето на сраженията. Въ 1849 г. младиятъ султанъ Абдулъ Меджидъ провъзгласилъ конституция (хати-шерифъ) въ държавата си, но срещналъ силна, реакционна опозиция. Това не му попрѣчило да изпълни волята си. Въ

1861—1866 дошълъ на престола Абдулъ Азисъ, но той на 17 май 1876 г. билъ сваленъ отъ престола (заговоръ отъ Хусейнъ Авни паша, Мехмедъ Паша, Махмудъ Паша и Омеръ Паша, придружени съ нѣколко хиляди войници) и на престола се възкачилъ Мурадъ V. Бившиятъ султанъ билъ умъртвенъ отъ прислужникитѣ му, но бившиятъ му адютантъ гвардейски капитанъ Хасанъ Бей отмѣстилъ за нещастия свой султанъ съ убийството на нѣколко министри въ това число и Хусейнъ Авни паша. Мурадъ V се предалъ въ излишества и на 1 септемврий 1876 г. билъ сваленъ отъ престола и дошълъ Абдулъ Хамидъ. Настѣпилъ „Хуриета“ и последицитѣ сж известни, понеже сж станали въ недалечно минало. Всѣки народъ, както казахме, носи въ гърдитѣ си причинитѣ на своя възходъ, и причинитѣ на своя упадъкъ. Отъ обширнитѣ завоевани земи отъ победоносното мюсюлманско оржие, било въ Азия, било въ Европа, турската държава сега е ограничена въ Балканския полуостровъ до Одринъ. Нѣма вече султанство, яничари, а има република, на чело съ г. Кемалъ Ататюркъ, който се явява като прозорливъ, мѣдъръ реформаторъ на републиката. Онзи вѣрски фанатизъмъ е изчезналъ, и е настѣпило ново време, новъ духъ на национализъмъ, който би далъ тласкъ на напредъка на народа, въ облагородяване на нрави, и чрезъ силата на просвѣтата и труда да се развие благосъстоянието на турския народъ.

(Край)

Боянка Черноморска.

Младенъта

Пулсътъ на една страна, съ който тя диша, сърдцето на една страна, което поддържа живота ѝ — това е младенъта.

Нейнитѣ идеали сж чисти и непорочни, защото тя е плътъ отъ плътъта и кръвъ отъ кръвъта на тѣзи които изминаха стрѣмния пътъ на Българската Голгота, за да възкресятъ свободата. Тя силно люби и силно мрази. Душата ѝ всѣки денъ се преражда въ истината и кже въ кристалнитѣ води на правдата.

Въ името на великия ни върховенъ Вождъ, въ името на България тя е готова да се хвърли въ пламъцитѣ на житейския адъ, да се жертвува предъ олтаря на свободата.

Тя ще разпрѣсне тъмнитѣ облаци надвесени надъ Голгота на нашето мило отечество, за да блесне новия лжчъ на живота, истината, правдата и ентузиазъма. И тогава презъ разпрѣснатитѣ облаци ще изгрѣе новото слънце, което нѣвга е огрѣвало Шипка и Балкана. То ще изгрѣе въ образа на великото обединение, за да изградимъ заедно съ мощната дѣсна на нашия Върховенъ вождъ велика, силна и вѣрующа България.

Нека презъ тъмната епоха на възраждането, до свѣтлия денъ на свободата да се чете великата дата, въ която младенъта единодушно си е подала ръка, за да изведе

Петъръ Петковъ

Предизвиканъ отговоръ

Въ вестникъ „Варненски коренякъ“ брой 10 е помѣстена статията на г-нъ Черпански, съ заглавие: „Заблуда или клевета“?

По принципъ не желая да влизамъ въ полезна реплика, но г. Черпански ме принуждава да му отговоря.

Преди всичко длъженъ съмъ да заявя, че не съмъ писалъ въпросната статия подъ давлението на този или онзи, защото не ми сж известни борбитѣ, които се водятъ съ кооп. „Български риболовецъ“. Но мога да кажа, че съмъ напълно абстрахиранъ отъ това, въ което ме обвинява авторътъ на статията. Защото, когато съмъ писалъ статията си: „Общината трѣбва ли да притежава рибното тържище“, уповавалъ съмъ се на чл. 34 ал. 6 отъ Наредбата-законъ за тържищата и изложбитѣ, който гласи: При нужда по искане на съответнитѣ общини или направо отъ министерството на народното стопанство се откриватъ специални тържища: б) за риба — въ производнитѣ рибни тържища (Държ. вест. брой 219 отъ 28. IX. 1935 г.) Колкото за истинността на даннитѣ за годишния приходъ мога да кажа, че тѣ сж винаги зависими отъ уловената и продадена риба на борсата презъ годината. Колкото за противоречието, въ което съмъ изпадалъ, твърдя, че риболовството, ако е напълно свободно, както въ другитѣ държави безъ концесионни райони, тогава ще имаме изобиленъ риболовъ. А както виждаме въ насъ владѣе концесионния режимъ. Така членъ първи отъ концесионния договоръ за блатата гласи: блатото Варна-Гебедже, Караачъ, Софуларъ се даватъ подъ концесия на риболовната кооперация „Бѣлг. риболовецъ“ за срокъ отъ 1 януари 1935 г. до 31 декемврий 1944 г., а далаянитѣ Галата и Св. Димитъръ за срокъ отъ 10 години считанъ отъ 31 януарий 1935 год. но 31 XII 1944 година.

Ако общината вземе тържището, нормирането на рибата ще стане по естественъ начинъ, понеже ще има голѣмо количество риба отъ морето и езерото, и ще се продава на варненското тържище, но не и на гебедженското. А главно ще се спази повелението на закона — тържището да бѣде общинско.

Ако концесионната система е добра и дава добри резултати за риболова, тогава тя нѣмаше да бѣде отречена отъ Германия, Англия, Франция, Дания, Холандия, Ромъния, Турция и др. държави, кждето кооперативнитѣ организации сж на равни начала съ всички риболовци. И въ такъвъ случай, който е по-

България къмъ свѣтлината. Нека въ тоя денъ камбанитѣ тържествено да биятъ, народътъ да ликува, за да вдъхнемъ вѣра въ душитѣ на нашитѣ бащи, че ние достойно ще ги замѣстимъ. Младенъта е буйна, тя чака часа, който ще удари за великата борба въ образа на една мощна, велика и вѣрующа България.

способенъ той ще има по-голѣмъ доходъ.

Вѣрно е, че риболова въ морето е свободенъ, обаче тамъ кждето минава пасажната риба, района е концесия. Кой ще налови тогава повече риба? този, който има концесия, кждето си е поставилъ даляна и гарда, или онзи, който има даляна на друго мѣсто или се мжи да я лови съ лодка въ морето. Цѣлото море или езеро не е дадено на концесия, но само мѣстото! и района, кждето сж далянитѣ и изобилства рибата.

Не се гледа количеството на една стока, а качеството, ето защо нѣма нужда да се споменава отъ г. Черпански каква частъ се заема въ езерото въ гардовитѣ райони на кооперацията, въ сравнение съ общата площъ на Варна-Гебедже-Караачкото блато.

Не зная дали даннитѣ ми не отговарятъ на истинността, но мога да спомена това, което е казано въ общинския съветъ, че рибното тържище върши единъ оборотъ отъ 5,000,000 левв годишно. Тържната такса отъ 4 на сто върху стойността на продадената презъ годината риба се равнява на 200,000 лв., което постѣпление е зависимо отъ уловената и продадената риба. Тази такса се събира съгл. чл. 18 отъ концесионния договоръ, който гласи: за посрещане разноснитѣ по редовното и правилно функциониране на рибното тържище, кооперацията презъ време на концесионния периодъ има право да събира 4 на сто отъ стойността на продадената въ него риба, като 2 на сто ще събира отъ риболовцитѣ и 2 на сто отъ купувачитѣ.

Когато рибното тържище се вземе отъ общината този приходъ ще отива въ общинското съкровище.

Господинъ Черпански казва, че рибното тържище не е такова, като житното и плодово-зеленчуковото. Обаче, мога да кажа, че всѣко едно тържище има за целъ да събере купувачи и продавачи на едно мѣсто, за да се произведе търгъ, понеже рибата е борсовъ артикулъ, но не е тя създадена само за риболовното право.

Рибнитѣ тържища сжществуватъ съгласно закона за риболовството отъ 1936 година, и отъ тогава се назначаватъ специални държавни контролѣори въ рибнитѣ тържища.

Днесъ кооперацията „Бѣлг. риболовецъ“ владѣе тържището съгл. чл. 17 отъ договора сключенъ между държавата и кооперацията. Срещу тази привилегия кооперацията се задѣлжава:

а) презъ концесионния срокъ да събира безвъзмездно държавната такса, която се взема по чл. 19 отъ закона за риболовството върху рибата ловена въ морето, и да внася въ приходъ на държавното съкровище по реда и начина указанъ въ чл. 18 ал. 4 отъ договора. Тази функция при вземане на борсата ще се изпълнява отъ общината. Никжде въ статията си не съмъ

А. И. Мановъ

Първобългаритѣ въ историята

Хуни ли сме?

3

Тая постоянна вражда имала за сетнина свършеното имъ ослабване, което и докарало загубата на тѣхната политическа самостоятелностъ.

По това време бѣше почнало да се движи отъ изтокъ, срѣдна Азия, ново силно племе на аваритѣ, което завладѣло Дация и Панония и голѣма частъ отъ Илирия, което покорило всички около Дунава народи, между които — българитѣ, кутригитѣ и утригитѣ. Мнозина отъ българитѣ, не желаяйки да се покорятъ, заминали въ Германия и северна Италия; но тъй като не могли да се настанятъ тамъ, принудили се да се завърнатъ къмъ Дунава и да признаятъ властта на аваритѣ.

Но това покоряване на българитѣ отъ аваритѣ не бало толкова съдбоносно, защото само кутригитѣ

българи престанали да сжществуватъ като самостоятна държава. Голѣма частъ отъ тѣхъ се слѣли съ утригитѣ, които, макаръ ослабнали, продължавали още да сжществуватъ.

Къмъ срѣдата на VI в., отъ централна Азия почналъ да приижда единъ другъ народъ, известенъ на византийцитѣ подъ името турци. Тѣ успѣли да разгромятъ другитѣ племена, заедно съ аваритѣ. При царуването на хагана имъ Силзивулъ, станало покоряването и на българитѣ утригури, които, вследствие ослабването имъ отъ постоянно сблъскване, не могли да се противопоставятъ на тѣхнитѣ нападения. Тѣ завладѣли цѣлата страна между Азовското море, Донъ, Волга и Кавказъ. Обаче, турското владичество

не траело много, тъй като почнала междуособица, която не само спрѣла нашествието на турцитѣ на западъ, но и ги принудило дори да се оттеглятъ въ Азия.

Тогава ханския родъ на българитѣ се е прехвърлилъ въ Цариградъ, кждето намѣрилъ добъръ приемъ. Кубратъ (Куртъ), който е билъ отъ стария български родъ Дуло, тогава младъ, вѣроятно трѣбва да е пристигналъ съ вуйка си Органъ или Орханъ въ Цариградъ, гдето намѣрили добъръ приемъ. За него ето какво пише византийскиятъ лѣтописецъ Никиусий: „Кубратъ бѣше кръстенъ още въ детинството си и приетъ въ лоното на християнската религия въ Цариградъ и порасналъ въ императорския дворъ.“

Когато избухнала междуособицата въ турското царство, императорътъ Тиверий II изпратилъ Кубрата, който ималъ наследствени права надъ българския хански престолъ, въ земитѣ на утригитѣ, далъ своята

подкрепа, при ръководството на на уйка му Орханъ. Следъ освобождението на българитѣ отъ турцитѣ, Кубратъ билъ поканенъ на българския престолъ. Тази, обаче, независимостъ на българитѣ е станала следъ дълги кръвопролитни войни, защото презъ годината 632, време на френския царъ Робертъ, 2000 българи, които избѣгали отъ аварскитѣ войни, стигнали до Бавария, молейки да имъ се даде мѣсто за заселване. Царътъ имъ позволилъ да останатъ, по-после, понеже ги счелъ за опасни, тѣ биле по негова заповѣдъ, изклани ненадейно въ една нощъ. Отъ тѣхъ се спасили — само 800 мже, които избѣгали при венетитѣ (гледай Bagé, tome II стр. 208).

Дейността на Кубрата, следъ освобождението отъ турцитѣ, се състояла въ: 1) обединението на българското племе, 2) присъединението на останалитѣ кутригути между р. Донъ и Днепъръ. Съ това Кубратъ

казалъ, че риболовното право се събира безразборно „по своему“ отъ кооперацията, както се изразява г. Черпански. Колкото за тържището мога да кажа: щомъ е рибно тържище, всѣки знае, че рибата се продава чрезъ търгъ, кждето участвуватъ всички и никжде не съмъ писалъ, че търга е ограниченъ. Щомъ е тържище, тогава много е ясно какъ се получава продажната цена. Господинъ Черпански казва, че кооперацията не участвувала въ покупката, т. е. не наддавала. Обаче тя се явява като доставчикъ на риба и какъ може да участвува въ търга, като купувачъ? Знае се отъ всички какъ се получава по-голъма цена на борсата, а именно, когато на сжщата има за продажба по-малко риба, а много купувачи.

Само като се премахнатъ концесиитъ, тогава ще имаме на борсата повече риба.

Колкото за тържището законътъ повелява, то да бжде общинско. Господинъ Черпански завършва ста-

тията си така: „Надяваме се, че г. Петковъ занаяпредъ ще бжде по-предпазливъ и нѣма така леко да подбива името си на единъ добросъвестенъ и обещаващъ труженикъ на перото по стопанскитъ въпроси“.

Каква податливостъ има въ това г. Черпански, че се обосновавамъ на единъ членъ отъ закона и казвамъ, рибното тържище трѣбва да бжде общинско!

Не е ли това единъ общественъ въпросъ, който се подига въ общинския съветъ?

Ако нѣма кооперацията кикакъвъ интересъ отъ рибното тържище, то нѣма защо да роптае, ако ѝ се отнеме то.

Слагамъ точка по тази писмена реплика, защото обществото ще прецени, да ли съмъ правъ, когато застъпвамъ интереситъ на общината, които сж и на варненското гражданство още повече, че и законътъ дава това право на общината да владѣе рибното тѣжище.

Д-ръ Конст. Караджовъ

Гръдно и диафрагматично дишания

Всички знаемъ, че организмътъ ни безъ храна умира; сжщо, всички знаемъ, че той безъ кислородъ се задыхава. Ако искаме, прочее, да си запазимъ здравето и способността за работа, ние сме длъжни — и това е едно условие sine qua pop за нашето съществуване — да доставяме ежедневно на тѣлото си известно количество храна и кислородъ. Презъ течението на вѣковетъ и хилядилѣтния установено било за храненето ни единъ видъ известно определено време: закуска, обѣдъ, вечеря; но вкарването на кислородъ въ организма ни става непрекъснато, толкова когато спимъ или почиваме, колкото и когато сме будни или работимъ. Само при условие на запасяване съ нужното за съществуването ни ежедневно количество кислородъ, което, прочее, е различно, споредъ искането отъ организма ни усилие, ние се запазваме въ добро здраве. Благодарение на една чудесна способностъ за приспособяване, ние дишаме по-дълбоко, щомъ имаме по-голъма нужда отъ кислородъ; това става автоматично, та, по такъвъ начинъ, ние си доставяме онова, отъ което се тѣкмо нуждаемъ. Да дишаме, прочее, значи, да се снабждаме съ кислородъ, т. е. да поднасяме на протоплазмата на нашитъ милиони клетки тоя толкова необходимъ за тѣхъ жизненъ елементъ. Това се извършва чрезъ дихателната функция, една сложна функция, чрезъ която се всмуква въздухъ — смѣсь отъ кислородъ и азотъ — отъ околния тѣкъвъ и се вкарва въ бѣлитъ дробове. Сигналь веднажъ тамъ и до най-тънкихъ разклонения и последнитъ негови мѣхурчета, въздухътъ извършва една обмѣна въ равнището, тѣй да кажемъ, на най-тънкихъ капилляри на бѣлодробното кръвообращение съ кръвта: венозната кръвъ се освобождава отъ вжгледуокисъ чрезъ издишания въздухъ, а пѣкъ поглѣща кислородъ отъ вдишания тѣкъвъ, та се пречи-

ства и чрезъ артериитъ го разнася изъ цѣлия организмъ до самата протоплазма на най-малкитъ и най-отдалеченитъ органи.

Практически дишането се извършва чрезъ едно разширяване на гръдния кошъ, което става по два начина: първомъ, чрезъ повдигане на гръдния кошъ — гръдно дишане; а после, чрезъ понижаване, снемане пода, на който почиватъ бѣлитъ дробове и сърдцето — диафрагмата, която раздѣля, въ действителностъ, по правъ жгълъ, тѣлото на две кухини — коремно или диафрагматично дишане. Значи, има два вида дишания: гръдно и диафрагматично, които се допълватъ или замѣстватъ едно съ друго. Не случайно, навѣрно, природата е дала на наше разположение тия два различни начина на дишане. Обаче, твърде напредналата цивилизация на най-новото време и противохигиеничнитъ моди предизвикаха лошото държане на тѣлото, та станаха причина да се премахне почти изцѣло единиятъ отъ тия два типа на дишане, а именно диафрагматичниятъ типъ. А пѣкъ тоя типъ е най-естественитъ, оригиналниятъ начинъ на дишане — достатъчно е да се вгледа нѣкой въ спящия човѣкъ, за да се увѣри въ това!

Но нито гръдното дишане е както сж искали да кажатъ нѣкои, специално за жената, нито пѣкъ диафрагматичното (коремното) такова за мъжа — отъ който полъ и да бжде човѣкъ, трѣбва да може да диша и по двата типа, двата начина, защото всѣкому може да се случи да бжде принуденъ да замѣсти единия видъ дишане съ другия. Нека се помисли само за случая на едно мъчно гръдно дишане при вкостяване на ребренитъ хрущели въ напредналата възраст, което дишане не би позволило никакво разширение на гръдния кошъ; и обратно, за случая на невъзможно диафрагматично дишане, когато коремната кухина е седалище на

нѣкой възпалителенъ процесъ, напр. на апандицитъ!

За да може, обаче, да се използва напълно тоя неизчерпаемъ източникъ на здраве и жизненостъ, необходимо е едно сжщественно и неизбежно условие: чистота на въздуха. Защото дишане и окисляване (хематоза) не сж синонимни, не сж едно и сжщо нѣщо: първото е сждство за постигане второто. А насъ интересува окисляването, защото то именно поддържа живота на кръвта, а чрезъ нея тоя на всичкитъ ни органи. Знае се, че неговиятъ сжщественъ факторъ е кислородътъ, който се присъединява къмъ червенитъ тѣлца на кръвта и промѣня венозната кръвъ въ артериална. Следователно, за да се осъществи едно богато окисляване, повече важи кислородътъ, отколкото вдихателниятъ размѣръ.

Но и коремното дишане не е по-малко благотворно; народното вѣрване отдавна вече признало, че това било гаранция за дълголетие. Мждрецитъ на стария Китай мислѣли сжщо. Laotse, 500 г. пр. Хр., описва диафрагматичното дишане точно така, както го практикуваме днесъ; той настоява върху „неговото преимущество да удължава сжществуването“.

Всички днесъ признаватъ единодушно, че пасивната гимнастика на нѣкой органъ е сждство за повдигане жизнеността му, прави подобрието на кръвообръщението и извърлянето на остатъцитъ. Защо това да не е вѣрно и за аортата? Доколкото, разбира се, тоя голѣмъ сждъ поради своята анатомическа структура, е направенъ изцѣло така, че да може ту да се разширя-

Д-ръ П. Д. Скорчевъ

Крайно време е Варна да се сдобие съ модерни градски бани

„Слѣпи фарисейно, очисти първомъ извѣтре чашата и блюдото, за да станатъ чисти и отъ вънъ!“
Отъ Матея, 23, 26.

Ние имаме безспорно основание и право да се гордѣемъ и величаемъ като най-чистия градъ въ България — въ много отношения чистъ и благоустроенъ дори и отъ нашата столица. И действително, отъ десетина и по-вече години съ завидно усърдие се работи отъ нашата общинска управа за разхубавяването, за благоустройството, за чистотата на нашитъ улици и площади — поне въ цивилизования центъръ на града ни. Тази украсителна и благоустройствена дейностъ особено се засили и разшири презъ последнитъ нѣколко години и за едно кратко време Варна се превърна въ единъ чистъ и свѣтълъ градъ, съ широки и чисти китонирани улици, съ спретнати просторни тротуари, по които да ти е драго да вървишъ — въпрѣки липсата на какъвто и да било редъ въ движението на публиката. И ония прелестни градинки и просторни ивици отъ зеленина одухотвориха широкитъ до сега и пусти булеварди, които тѣй радватъ окоето съ своята росна морава и пѣстробагри цвѣта.

Хубавѣе Варна и се подмладява,

гиздава и чиста е тя извѣнка.

Но ние, жителитъ на тоя тѣй-чистъ градъ все още сме си мръснички и нечистоплѣтни.

Нашето племе си е изобщо отъ памтѣ-вѣка криво и немарливо къмъ своята тѣлесна чистота. Нашето селско население не знае що е баня, то съ години си напластява нечиститъ продукти на своята кожа, която се поти и спарва и зиме и лѣте подъ многобройнитъ ризи, фанели, антерии и кожухчета, съ които нашитъ селяни спятъ навлѣчени и у дома си и навънка. Пѣкъ и градското ни население, въ своето мнозинство, ходи твърде рѣдко на баня, обикновено само срещу нѣколкото по-голъми празници презъ годината. — Известно е, че презъ освободителната война, когато турското население бѣгаше предъ победоносно настѣпващитъ руски войски, нашитъ окуражили се българи съ еднаква яростъ разрушаваха джамии — и турскитъ хамами. Въ Козлуджа, въ Каварна и другаде предишнитъ турски бани и до днесъ си стоятъ съборени отъ оная освободителна епоха насамъ, когато ние

завършилъ обединението на българскитъ племена, които живѣли по брѣговетъ на Черно море, Азовско и на северъ отъ западния Кавказъ. Той станалъ основател на известната у Теофана и Патриарха Никифора: Велика България.

Кубратъ умрѣлъ въ 642 г. Оставеното отъ него завѣщание на синоветъ му е известно на всѣкого. Неговласието на неговитъ синове да бждатъ съединени първо, и второ нахлуването на хазаритъ, ставатъ причина на разпадането на кубратовата велика България, а Аспарухъ да търси нови земи и по-безопасно мѣсто.

Византийскитъ богати области отдавна били известни на Аспаруха, но той не смѣялъ да се впусне въ авантюра преди отчасти да осигури своя походъ. За това, той предварително влѣзълъ въ споразумение съ нѣкои славянски, български и други настанени въ византийскитъ

области пламена, отъ които трѣбва да е получилъ увѣрение за тѣхната подкрепа и солидарностъ. Тогава той чакалъ само изгодния моментъ. Такъвъ му се явилъ въ 678 год.

Въ VI в. славянитъ почнали на отдѣлни племена да нахлуватъ въ византийската империя, като се настанили въ разни селища и градове. Византия, чувствувайки сега повече опасността отъ чужди елементи, принудила се да вземе мѣрки, за да ги унищожи. Сждствата, които употребявала, не дали желанитъ резултати. Тогава прибѣгнала къмъ асимилация и претопяване чрезъ култура. И действително, това последно сждство — културата, давало блестящи резултати, и още малко, претопяването щѣло да стане пълно. По това време, отъ северъ се подава великата фигура на единъ отъ най-големитъ военоначалници, организаторътъ Аспарухъ съ своитъ хунобългари, който дава другъ об-

ратъ на събитията: възкресява отъ агония славянитъ и находящитъ се тамъ българи, дава имъ душа и новъ животъ, организира ги, съединява разединенитъ племена подъ една власт и по такъвъ начинъ на време ги спасява отъ това гибелно положение. Аспарухъ по това дѣло не намѣрилъ никакво съпротивление отъ страна, главно на славянитъ, защото тѣ чувствували безсилието си предъ организираната и смѣла българска войска, сродна съ находящитъ се между тѣхъ българи отъ друга, търсейки да намѣрятъ съюзникъ, който да ги спаси отъ византийското опекуство драговолно влѣзли въ съюзъ съ Аспаруха, който отъ своя страна предпочиталъ да привлѣче миролюбиво къмъ себе си тѣхъ, на които многочислеността и силата имъ били известни, колкото да ги покори чрезъ завоювание. Особена подкрепа и съдействие къмъ това дѣло трѣбва да

сж дали настаненитъ тамъ българи, които радушно трѣбва да сж посрещнали и се присъединили къмъ Аспаруховитъ българи.

Походътъ на Аспаруха следъ това презъ Бесарабия и превземането на гр. Варна въ 678 год. сж добре известни отъ историята.

Заслугитъ на Аспаруха по този случай сж голѣми: 1) Той основалъ стабилна официално призната българска държава отъ самъ Дунава съ свой самостоенъ господарь; 2) спасилъ славянитъ и българитъ отъ сигурна асимилация.

Аспарухъ за да покори славянитъ подъ свое управление, привлѣклъ ги къмъ себе си, като имъ далъ пълна свобода, не само въ религиозно отношение, но и национално, като по такъвъ начинъ успѣлъ да запази тѣхната самобитностъ.

(следва)

Четете в. „Варн. Кореняк“

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

се освободихме и от навика да се нуждаем от бани. Въ Преслав и в други селища има издигнати обществени бани, но тѣ не се посещават и поради това бидоха превърнати въ складове за тютюн и др. подобни.

Но все пакъ въ най-ново време стремехътъ къмъ тѣлесна чистота все по-вече си пробива пътъ у насъ; градското ни население днесъ все по-вече чувствава нуждата отъ обществени бани, то истински страда, че тѣ още му липсватъ. Почти всички наши градове сж останали и до днесъ само съ ония хамаи, построени още презъ турското време. Нови обществени бани сж си построили само нѣколко наши градове, а по-вечето, и то най-големитѣ, се задоволяватъ съ останалитѣ отъ турско време. — Тѣй е и съ нашия градъ. Ние имаме въ Варна само два хамаи, останали отъ ония турски времена, когато градътъ ни е наброявалъ 18 — 20 хилядно население. Днесъ, при четворно по-големо население, Варна все още е принудена да се задоволява все съ тия две турски бани. Презъ шестдесеттѣ години свободенъ животъ нашитѣ общественици въ града ни сж останали слѣпи за нуждата отъ тѣлесна чистота на своитѣ съграждани, чиято хигиена и здраве сж били повѣрени на тѣхнитѣ грижи.

Варненци вече искатъ да се къпятъ! Ние съ радостъ отбелязваме нарасталия стремежъ у нашето гражданство къмъ тѣлесна чистота. Изразъ на този стремежъ сж изникналитѣ напоследъкъ частни квартални „народни“ бани. Обаче това не сж никакви бани, а нѣкакви примитивни приспособления за къпане целящи да задоволятъ донейде нуждитѣ на малоимотното градско население.

Варненци искатъ да се къпятъ, и всички ония обществени фактори, които иматъ за служебна задача да се грижатъ за здравето и хигиената на нашия градъ не бива по-вече да си затварятъ очитѣ предъ тѣй нарастналата нужда отъ обществени бани. — Ние сме свидетели на бързия благоустройственъ подѣемъ на нашия градъ, ние виждаме какви грамадни суми се харчатъ за по-второстепени нужди, за стѣлбища, за улици, за кланици, за Аспаруховъ валъ — та дори и за величави паметници на нѣкогашни ненаши крале, чужди на българщината, за ниединъ отъ създателитѣ на която българщина ние не се почувствувахме задължени да издигнемъ дори и най-скроменъ паметникъ! Ние имаме пари за всичко, прѣскаме

суми за банкети и за други по-малко потрѣбни нѣща: само за издигане на градски народни бани ние не намѣрихме ни пукната пара и не ни е съвѣстно да гледаме нашия градъ, проснатъ надалеко и на широко, безъ нито една дори и най-проста душева квартална баня! Ние се дивимъ и маемъ, че при нашитѣ морски бани все още не сж стѣкмени поне десетина душеве за топла сладка вода, за да могатъ нашитѣ лѣтовници, нашенци и чужденци, да се изкъпватъ лѣте съ сапунъ, както е свикналъ всѣки шо годе културенъ чловѣкъ.

Това нехайно отнасяне спрямо нуждата за тѣлесна чистота на гражданство и лѣтовници е твърде печаленъ и сраменъ фактъ за нашата общественост. Обидно е за днешно време да бждемъ принудени да си признаемъ, че широкитѣ слоеве на нашето градско население въ лѣтовна Варна не се къпятъ, нѣма где да се окъпятъ. Съ унижено достойнство на културни българи ние сме принудени за понасяне безъ възражение роптанията на нашитѣ чуждестранни лѣтовници, които лѣ-

те сж лишени отъ възможността да се изкъпятъ съ сапунъ и топла вода. *Варна днесъ е безъ топли бани за своитѣ лѣтовници — чужденци!* Защото ние не можемъ да имъ натрапваме нашитѣ два турски хамаи, души и горещи презъ и безъ това знойнитѣ лѣтни дни.

Споръ относно належащата нужда отъ топли градски бани очевидно не може да става. Ние знаемъ, че въпросътъ за построяването на обществени бани въ Варна е билъ винаги на дневенъ редъ у нашитѣ общински съвети; ние знаемъ, че е имало нѣкакви петъ милиона лева предвидени за квартални бани; ние знаемъ, че нѣма общественикъ въ града ни, комуто да не се е изпѣрчвалъ въпроса за обществени бани. Обаче, за жалостъ, ние знаемъ най-добре, че и до днесъ Варна стои безъ бани и че градътъ ни въ това отношение днесъ е неизмѣримо по-зле, отколкото е билъ презъ своето робско време съ своитѣ два хамаи.

Това положение не бива по-вече да се търпи.

Растяща и хубавѣеща Варна трѣбва да има свои обществени бани. Изпърво нѣколко квартални, евтини и хигиенични народни бани, а после една модерна централна баня съ всички съвременни съоръжения и съ обширна плавалня. Днесъ ние пращаме наши варненци да се обучаватъ на спортно плаване въ София. А Варна е приморски градъ и срѣдището на водния спортъ у насъ би трѣбвало да бжде тукъ, въ нашия градъ. Тукъ въ Варна би трѣбвало да се състояватъ всички курсове за спортно плаване.

Съ създаването на обществени топли бани нашиятъ градъ ще се издигне като едно истински уредено лѣтовище, и ние не ще се червимъ когато подмамени отъ нашитѣ хвалебствени проспекти чужденци дойдатъ въ Варна и жестоко ни упрекатъ, че сме лѣтовище безъ бани за тѣлесна чистота.

А съ сдобиването ни съ морски централни бани Варна ще може да продължи значително лѣтовнищия си сезонъ.

Добри Филовъ

Заякъ и орелъ

Надъ гора летѣлъ орелъ
И, летейки той съзрѣлъ
Заякъ в' храсталакъ.
В' мигъ до него прилетѣлъ,
Да излѣзе далъ му знакъ.
— Излѣзъ, милий мой, ела,
На чевръсти си крила,
В' ясно-сини небеса
С' буйна скоростъ на стрела
В' дивенъ рай да отнеса.
Тамъ ще бждешъ ти честитъ,
Винаги доволенъ, ситъ,
Бодъръ, радостенъ, засмѣнъ,
А не, както тукъ си свитъ —
О, излѣзъ, ела при менъ.
— Може би, си, друже, правъ,
Но си с' остъръ клонъ коравъ;
Нали заекъ съмъ страхливъ,
Се боя, излѣзълъ здравъ,
Че не ще остана живъ.
Тѣй отвърналъ, се заврѣлъ
По-далечъ отъ тозъ орелъ
Заякътъ в' гжстъ храсталакъ,
А орелътъ отлетѣлъ
За да търси плячка пакъ.

Къмъ тебъ е ли милостивъ,
На гледъ още услужливъ,
Непознатъ на тебъ, и ти
Бжди заякъ предпазливъ,
Зло да те не сполети
Отъ съчувственикъ грабливъ.

Варна.

Четете в. „В. Коренякъ“

Ал. Кръстевъ

СЛУГИНСКИЯТЪ ВЪПРОСЪ

Единъ въпросъ, който не веднажъ е подиганъ въ мѣстния печатъ, торозящъ всѣко домакинство, което има нужда отъ домашна помощница, е злостовния слугински въпросъ. Всички знаемъ, какви неприятности изпитватъ семействата къмъ Гергьовъ-денъ и Димитровъ-денъ, когато се глававатъ кжщи прислужнички—слугини. Дохождатъ драгоманъ съ орляци слугини, които ги настаняватъ по лично усмотрение, безъ всѣкакъвъ контролъ по цена каквато тѣ желаятъ, безъ да държатъ смѣтка за работоспособността на слугинята, нейната добросъвестност и здравословно състояние. Предава слугинята на нуждаещитѣ се безъ легитимация, медицинско свидетелство и др. документи, по които все може отчасти да се сжди за тая прислужница. Често попадаме на болни — страдащи отъ различна болестъ, лѣжкини, крадли и др. порочни качества. Такива слугини заразяватъ децата и цѣлото семейство, безъ да се знае източника на заразата. Крадятъ, каквото имъ попадне незабелязано и предаватъ на свои близки съселянки, тоже слугини, които ги укриватъ до изтичане срока на договори и си отиватъ на село. За всѣки работникъ, чиновникъ и какъвто и да е служащъ има задължително служебенъ листъ, въ който се вписватъ сведения за службата имъ. По тая листъ се вижда акуратността, похвалата и цѣлата дейност на служителя. За домашнитѣ помощници (слугинитѣ) такива книжки не сж задължителни, макаръ че за форма сжществуватъ, и при главяването не се предаватъ отъ драгомана или слугинята. Отъ тукъ следватъ и голѣми куриози. Драгоманътъ предава слугинята на семейството срещу възнаграждение отъ 100—200 лева, като не поема никакъвъ ангажиментъ за нейното добросъвѣстно служене. Следъ една—две недѣли, драгоманътъ заминава и слугинята избѣгва въ друго семейство, кждето

и е дадено 20—30 лева повече месечно. Административната властъ не е въ положение да задѣлжи слугинята да се върне на първото си мѣсто, защото тя скрива нѣкакви измислици (бой, тормозъ), и по този начинъ нѣма кой да отговаря за даденото възнаграждение на драгомана и лишаване семейството отъ прислужница, макаръ че тя е необходима въ тази кжща, поради болестъ въ семейството, стари и немощни съпрузи и др. Въ столицата този въпросъ е уреденъ по начинъ, че сж гарантирани правата и задълженията и на дветѣ страни (господаръ и прислужница). Тамъ по всѣко време може да се намѣри слугиня отъ специално бюро за това. Въ Варна плащаме ежегодно по 100 лева на предприемачъ, че имаме слугиня въ кжщи. Обаче, и до сега недоумяваме кому и защо плащаме тая сума, когато никой въ нищо не ни е обслужилъ въ тая привилегия, нито пъкъ можемъ да прибѣгнемъ къмъ тоя откупчикъ, когато имаме нужда отъ слугиня! Варна, като трети градъ по население и положение на курортенъ съ всички нюанси на благоустроенъ, трѣбва да намѣри своя правилно разрешенъ и слугински въпросъ. Общинската управа трѣбва да учреди едно бюро, занимаващо се и съ тоя въпросъ. Всички драгоманъ и слугини да се отправятъ къмъ бюрото съ всички надлежни документи, отъ кждето гражданитѣ ще си взематъ слугини срещу заплащане на известна такса. Отъ сжщото бюро ще се издаватъ и слугински книжки, въ които господаритѣ да вписватъ усърдността на прислужницата, месечното възнаграждение, здравословното състояние и проявени пороци.*) Така ще се тури край на тоя толкова важенъ въпросъ и ще се спасятъ стотици семейства отъ ужасенъ тормозъ. Дано бждемъ чути!

*) Сжщото да има право да решава и спороветъ, възникнали случайно между господаръ и прислужница.

ХРОНИКА

Великъ празникъ. На 3 мартъ т. г. се навършва шестдесетъ години отъ освобождението на родината ни. Благодарение на усилнитѣ борби на възраждениетѣ, усилията на народнитѣ будители, на величавия героизмъ на смѣлитѣ апостоли, благодарение на грѣмоносното слово на великия, великодушния руски царъ — Освободителъ, което се разнесе отъ брѣговетѣ на Нева по цѣлия свѣтъ, изпращайки храбрата си, самоотвержена войска за туряние край на игото на българския народъ, — днесъ ние се радваме на благата на свободата. Нека на 3 мартъ, не само младежътъ и учащитѣ взематъ участие въ тоя празникъ, но цѣлия народъ, да се преклонимъ предъ паметта на падналитѣ брата — руси, на падналитѣ наши брата и съ това да докажемъ че заветитѣ имъ помнимъ. Съ празнуването на тази велика дата, нека младежътъ се възпита въ родолюбие и да бжда единна въ изпълнение на заветитѣ.

Всебългарскиятъ съюзъ „Отецъ Паисий“ по случай шестдесетъ годишнината отъ освобождението ни е издалъ книга „Устремитѣ къмъ свободата“, отъ графъ Тековъ. Названието ѝ само достатъчно говори за достойнствата ѝ. Стойността на книгата е 6 лв. и се поръчва отъ съюза. ул. Графъ Игнатиевъ, 13 — София. Препоръчваме на всички тази книга.

Градската канализация. Особената комисия отъ специалисти по канализационното дѣло, свикана отъ г. кмета за проучване и даване мнение по бждащото устройство на канализацията въ Варна, и основна корекция на сегашната, на 26 фев. т. г. въ разискване на тѣзи въпроси се е изказала, споредъ едни: отводняването на града отъ дъждовнитѣ води и прибирането на нечистотиин-

тѣ да бждатъ отведени чрезъ единъ каналъ въ езерото, далече задъ „Максуда“, като се премахне сегашния каналъ при вълнолома; споредъ други една частъ отъ сегашния каналъ да се продължи до езерото, а една частъ да се продължи до края на вълнолома. Едно окончателно решение не се е вземало, тѣй като било нужно да се покани единъ „капацитетъ“ отъ странство да се произнесе по този важенъ за Варна въпросъ. Царицата на Черно-море желае да се освободи отъ вонята, мръсотията, които се вливатъ въ нейната областъ, отъ къмъ вълнолома.

Културата на бадема. Безспорно е, че културата на гроздето „Димиятъ“ отъ нашитѣ лозари донесе доста за подобрене благосъстоянието имъ. Независимо отъ тази култура, нашитѣ лозари следва да хвърлятъ погледъ и върху бадема, който е приходенъ плодъ. Нашитѣ лозари трѣбва да се отнесатъ до агрономството за да имъ се даде, да имъ се препоръча приходоносното бадемово дърво, което да се насажда въ лозята и следъ нѣколко години да сж доволни лозаритѣ отъ този плодъ, както сж доволни отъ гроздето „Димиятъ“.

На 26 того се състоя традиционниятъ карнаваленъ балъ на Българо-нѣмското културно дружество въ салонитѣ на нѣмското училище.

Казиното. Постоянното присъствие на общината, следъ обмислюване начина за експлоатиране на казиното, е решило, щото хазартното казино да се отдаде на търгъ за две-три години, презъ което време да се търси надежденъ концесионеръ за хотелъ и казино. До колко този начинъ на експлоатиране на хазартното казино ще бжде сигуренъ за увеличение приходитѣ за целитѣ на курорта, ние не съняваме.

Печатница „Изгрѣвъ“ — Варна